

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. K.**
bytem H. T. 42, X H. T.
zastoupen advokátem JUDr. Alexanderem Királyem, Ph.D.
sídlem Ludvíka Poděště 1883/5, 708 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2017, č. j. KUOK 23937/2017, ve věci
přestupku,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí, citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Hranice (dále jen „městský úřad“) ze dne 11. 1. 2017, č. j. OVV/14725/16–19/Lš–193. Rozhodnutím městského úřadu byl žalobce uznán vinným z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupků se žalobce dopustil dne 26. 5. 2016 v 16.37 h v Hranicích na ulici Olomoucká u benzinové čerpací stanice MOL ve směru na Bělouh, kde při řízení vozidla

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

BMW 530, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost pro jízdu v obci, zvýšenou dopravní značkou B20a na 70 km/h, a policisté mu radarovým měřičem rychlosti RAMER 10C, výrobní č. 15/0208, změřili rychlost jízdy 99 km/h, po odečtení povolené tolerance měřiče rychlosti tedy nejméně 96 km/h. Tím žalobce překročil rychlost jízdy v obci o více než 20 km/h. Dále bylo zjištěno, že v tu dobu nebyl držitelem žádného řidičského oprávnění, které pozbyl z důvodu dřívějšího uložení sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel ze dne 20. 10. 2012. Přestupky byly spáchány z nedbalosti. Za přestupky byly žalobci uloženy sankce pokuta ve výši 27 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

2. V **žalobě** žalobce namítal, že přestupky řešila na místě hlídka Policie ČR udělením blokové pokuty. Nemůže jít k tíži žalobce, že policejní orgán při silniční kontrole nezjistil veškeré přestupky, kterých se žalobce dopustil. Rozhodnutí vydané v blokovém řízení bylo následně zrušeno policejním orgánem v rámci zkráceného přezkumného řízení a toto rozhodnutí bylo potvrzeno Policejním prezidiem České republiky. Proti němu podal žalobce žalobu, která byla vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. 72 A 32/2016. V žalobě žalobce navrhoval, aby bylo řízení přerušeno do doby rozhodnutí v této věci.
3. Další pochybení městského úřadu žalobce spatřoval v tom, že na prvním ústním jednání se městský úřad vyjádřil tak, že provede výslech svědků ještě do konce roku 2016. To zástupce žalobce kvitoval, neboť městskému úřadu oznámil, že po Novém roce pojedje na déle plánovanou dovolenou. K důkazu žalobce navrhl letenku Mgr. T. P. do Vancouveru. Městský úřad však následně nařídil výslech svědků na 4. 1. 2017 a na telefonický dotaz Mgr. P. sdělil, ať se dostaví někdo na substituci z advokátní kanceláře. Žalobce považoval toto jednání městského úřadu přinejmenším za nemorální. Mgr. T. P. je rodinný známý žalobce a vyhledávat služby jiného advokáta přišlo žalobci v daný okamžik příliš nákladné s ohledem na předmět řízení.
4. Městský úřad ani žalovaný dále žádným relevantním způsobem nevysvětlily rozpor mezi výpověďmi zasahujících policistů a úředním záznamem, na základě kterého bylo zahájeno řízení. Rozpor je např. v tom, že podle úředního záznamu bylo vozidlo změřeno, když policejní vůz stál, zatímco dle výpovědi policistů došlo k měření v pohybu. Další rozpor byl v tom, když zasahující policista ve výpovědi uvedl, že zákaz řízení při lustraci přehlédl, zatímco v řízení o zrušení blokové pokuty uvedl, že zákaz řízení se na mobilním zařízení nezobrazil v důsledku technické vady. Jedná se o zásadní rozpor mezi výpověďmi policistů a listinnými důkazy, a proto nelze takovou výpověď kvůli zmíněným a nevysvětleným nesrovnalostem považovat za relevantní důkaz.
5. Závěrem městský úřad i žalovaný nesprávně posoudily skutečnost, zda žalobce byl v době spáchání přestupku držitelem řidičského oprávnění. Žalovaný se žádným způsobem nezabýval tím, že žalobce po uplynutí poloviny trestu zákazu řízení požádal správní orgán o prominutí zbytku trestu. Této žádosti bylo vyhověno. Je na zvážení, zda nedošlo ke zcela zásadnímu porušení poučovací povinnosti správního orgánu, který žalobci prominul zbytek trestu, když žalobce nepoučil o skutečnosti, že je povinen zažádat si o navrácení řidičského oprávnění.
6. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** uvedl, že pokud bylo o uložení blokové pokuty pravomocně rozhodnuto, nebyl dán žádný důvod k tomu, aby správní orgán nepostupoval v dalším řízení a v dané věci nerozhodl. Co se týká namítané údajné nemorálnosti ze strany

městského úřadu, k tomu žalovaný uvedl, že městský úřad postupoval plně v souladu se správním řádem, což samo o sobě vylučuje jakoukoliv nemorálnost. Taktéž namítané určité rozpory mezi úředním záznamem policistů a následnými výslechy považoval žalovaný za irelevantní. Za podstatné žalovaný považoval skutečnost, zda naměřená rychlost byla jednoznačně prokázána zákonným způsobem. Nepodstatné rozdíly ve výpovědi svědků – policistů dle žalovaného vyplývají ze skutečnosti, že mezi vypracováním úředního záznamu a výpovědí před městským úřadem uplynulo půl roku. Podle žalovaného správní orgány postupovaly tak, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, kdy práva žalobce byla v řízení plně zachována.

7. V **replíce** ze dne 10. 4. 2018 žalobce uvedl, že byl za jeden skutek potrestán dvakrát, a to rozhodnutím v blokovém řízení a napadeným rozhodnutím. V průběhu rozhodování městského úřadu došlo k několika drobným pochybením, která jsou zmíněna v soudním spise, např. pokládání sugestivních otázek vyslýchaným policistům v rámci výslechu. Žalobce navrhl vyčkat s vydáním rozhodnutí o dalších několik týdnů do pravomocného skončení řízení před Nejvyšším správním soudem vedeném pod sp. zn. 1 As 255/2017, tj. řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci sp. zn. 72 A 32/2016.
8. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 3. 3. 2017 – s přihlédnutím ke specifickým daného řízení, popsaným v další části rozsudku.
9. Ze **správního spisu** ve vztahu k souzené věci soud zjistil z oznámení přestupku ze dne 26. 10. 2016, sepsaného Policií ČR, spáchání přestupků tak, jak je uvedeno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku. Žalobci byla na místě udělena bloková pokuta ve výši 500 Kč. Pokutu žalobce zaplatil na místě v hotovosti. Dne 1. 6. 2016 byl podán podnět k přezkumnému řízení a v tomto řízení bylo rozhodnutí vydané v blokovém řízení zrušeno a pokuta ve výši 500 Kč byla žalobci vrácena.
10. Podle záznamu o přestupku ze dne 1. 6. 2016, pořízeného automaticky rychloměrem o skutku ze dne 26. 5. 2016, jel žalobce shora popsaným vozidlem rychlostí 99 km/h. Z fotografie v záznamu o přestupku se podává, že policejní vozidlo jelo rychlostí 52 km/h. V záznamu je zadána nejvyšší povolená rychlost 70 km/h. Měření proběhlo automatizovaně. Podle ověřovacího listu ze dne 23. 11. 2015, č. 185/15, byl rychloměr ověřen jako stanovené měřidlo a bylo možné jej používat k měření rychlosti za dodržování návodu k obsluze. Konec platnosti ověření byl dne 22. 11. 2016.
11. Podle výpisu z registru řidičů pozbyl žalobce řidičské oprávnění z důvodu zákazu řízení motorových vozidel.
12. Zjištěný přestupek a průběh jeho zjištění je dále popsán v úředních záznamech Policie ČR ze dne 27. 6. 2016, sepsaných zasahujícími policisty. Podle záznamu nstržm. P. přestupek řešil jeho kolega J. Podle záznamu pprap. J. lustrací na služebním mobilním telefonu nebyla zjištěna žádná platná blokáce řidičského oprávnění ani zákaz řízení.
13. **Rozhodnutím ze dne 13. 9. 2016** bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí vydané ve zkráceném přezkumném řízení dne 28. 7. 2016, kterým bylo zrušeno rozhodnutí

orgánu Policie dopravního inspektorátu Přerov v blokovém řízení dne 26. 5. 2016, jímž byla žalobci uložena bloková pokuta ve výši 500 Kč. Rozhodnutí o odvolání nabylo právní moci dne 23. 9. 2016.

14. Podle evidenční karty žalobce měl evidován zákaz řízení motorových vozidel v době od 20. 10. 2012 do 20. 4. 2013.
15. K jednání nařízenému na 24. 11. 2016 se dostavil zástupce žalobce Mgr. T. P., advokátní koncipient advokátní kanceláře Urban a Hejduk s. r. o. na základě zmocnění zástupce Mgr. M. H.. K návrhu zástupce žalobce na přerušení řízení z důvodu projednávání věci zdejší soudem sp. zn. 72 A 32/2016 městský úřad sdělil, že jeho návrh se zamítá, jelikož „rozhodovací praxe v soudnictví nezaručuje řádné projednání přestupku a mohlo by dojít k jeho promlčení, případné rozhodnutí soudu bude pak samozřejmě respektováno“. K dokazování se zástupce žalobce vyjádřil tak, že jsou rozpory mezi úředním záznamem policisty Janského, podle kterého policisté stáli se služebním vozidlem u čerpací stanice, což je v přímém rozporu s listinným důkazem - záznamem o přestupku na listu č. 1, ze kterého je patrné, že služební vozidlo bylo v době měření rychlosti v pohybu, o čemž svědčí vlastní rychlost 52 km/h. Tato skutečnost potvrdila domněnku zástupce žalobce, že si policista nepamatuje průběh údajného přestupku žalobce.
16. Předvolání k dalšímu jednání bylo zástupci žalobce doručeno dne 2. 12. 2016. Další ústní jednání proběhlo dne 4. 1. 2017. Ve spise není založena žádná omluva žalobce, a proto se jednání konalo v jeho nepřítomnosti a v nepřítomnosti jeho zástupce, který se rovněž neomluvil.
17. Ve svědecké výpovědi dne 4. 1. 2016 policista K. J. uvedl, že za vozidlem žalobce se vydali poté, co byli předjeti vozidlem, které zjevně překročilo nejvyšší dovolenou rychlost. Při lustraci na služebním mobilním telefonu policista nezjistil, že by žalobce měl zákaz řízení či sledovaný přestupek. Skutečnost, že se jedná o „neřidiče“ policista přehlédl, proto byla žalobci uložena bloková pokuta. K otázce městského úřadu na rozpor v úředním záznamu ohledně stání se služebním vozidlem na čerpací stanici, svědek uvedl, že došlo k chybě při přepsání úředního záznamu a určitě tam patří, že vozidlo žalobce bylo změřeno za jízdy, což vyplývá i z porýzovaného záznamu o přestupku. Až dodatečně se svědek dozvěděl, že žalobce neměl řidičské oprávnění.
18. Zasahující policista D. P. jako svědek uvedl, že při projíždění kolem čerpací stanice ve směru na Bělouhý byli předjeti rychle jedoucím vozidlem žalobce. V úředním záznamu došlo k pochybení, vozidlo žalobce bylo změřeno za jízdy policejním vozidlem.
19. **Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2017** byl žalobce uznán vinným ze shora citovaných přestupků. Ve vztahu k žalobním námitkám městský úřad vysvětlil, že výpisem z registru řidičů ze dne 4. 11. 2016 bylo prokázáno, že žalobci byla ke dni 20. 10. 2012 uložena mimo jiné sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na 6 měsíců a bylo mu odňato řidičské oprávnění skupiny AM, A1, B1, B, a přesto žalobce neodevzdal řidičský průkaz. Vrácení řidičského oprávnění pro skupinu B1 a B proběhlo na jeho žádost teprve dne 29. 8. 2016. Bylo prokázáno, že rozhodnutí o uložení blokové pokuty bylo zrušeno a proti tomuto rozhodnutí byla podána žaloba. Městský úřad dospěl k závěru, že se přestupků dopustil žalobce z nedbalosti, kdy věděl nebo vědět měl a mohl, že řídit motorové vozidlo nesmí, jelikož není držitelem příslušného oprávnění k řízení vozidel, o které si po vypršení sankce zákazu činnosti nepožádal. Městský úřad výslovně připustil, že k tomuto opomenutí mohlo dojít po řádném ukončení sankce zákazu činnosti. Městský

úřad dodal, že pokud by žalobce dodržel § 94a zákona o provozu na pozemních komunikacích a řidičský průkaz odevzdal ve lhůtě do pěti dnů od právní moci rozhodnutí správním orgánu, tak by ke spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu nedošlo. Žalobce byl v minulosti držitelem řidičského oprávnění, proto nebyla ohrožena bezpečnost silničního provozu, což vzal městský úřad do úvahy jako polehčující okolnost. Městský úřad ovšem shledal, že u žalobce se jedná o projev jisté dávky ignorace právních norem a předpisů, zvláště s přihlédnutím k faktu, že žalobce se dopustil ještě dalšího závažného přestupku, a to překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Tohoto přestupku se žalobce rovněž dopustil z nedbalosti, jelikož „v drahém zahraničním vozidle“ se může jevit rozdíl mezi nejvyšší dovolenou rychlostí 70 km/h a změřenou rychlostí velmi nepatrný, což bylo posouzeno při ukládání sankcí.

20. **Žalovaný se v rozhodnutí ze dne 3. 3. 2017** ztotožnil se zdůvodněním rozhodnutí městského úřadu. Svědkové při ústním jednání upřesnili, že služební vozidlo policie bylo při měření v pohybu a že došlo k chybě při zpracování úředního záznamu. Námitka týkající se provedení výslechu svědků a otázek jím kladených je založena na domněnce zástupce, ale není ničím relevantně doložena. To, že zasahující policista do protokolu uvedl následující: „pokud jsem dotazován správním orgánem, zda před jízdou bylo kontrolováno vozidlo“, svědčí o tom, že zasahující policisté bývají často vyzýváni k podání svědeckých výpovědí ve věci přestupku týkajících se měření rychlosti, kdy opakovaně bývají namítány chyby při provádění měření, tedy policista svojí výpovědí mohl chtít těmto dotazům předejít, což je z praxe správním orgánům známo. Přehlédnutí zákazu řízení při lustraci při projednávání přestupku nemá vliv na skutečnost, že žalobce dne 20. 10. 2012 pozbyl řidičské oprávnění, neodevzdal řidičský průkaz a po ukončení zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení si o řidičské oprávnění nepožádal.
21. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
22. K zániku odpovědnosti za přestupky podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupky byly spáchány dne 26. 5. 2016 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 6. 3. 2017.
23. Dále soud konstatuje, že skutkové podstaty obou přestupků podle účinné právní úpravy existují i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto soud posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.
24. K žalobcovu označení městského úřadu coby osoby zúčastněné na řízení soud odkazuje na § 34 odst. 1 s. ř. s., podle kterého *osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat*. Soudní řád správní přitom ve svém § 4 odst. 1 písm. a) označuje souhrnně jako správní orgány *orgány moci výkonné, orgány územního samosprávného celku, jakož i fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy*. Z uvedeného se podává, že v posuzovaném případě je městský úřad správním orgánem ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a nemůže být osobou zúčastněnou na řízení, jelikož žádných práv se vydané rozhodnutí nedotýká; naopak rozhodnutí ze dne 11. 1. 2017 bylo vydáno městským úřadem v rámci jeho pravomoci a působnosti a

žalovaným poté v odvolacím řízení přezkoumáno. Rozhodnutí městského úřadu tvoří jeden celek s rozhodnutím o odvolání. Takto ucelené rozhodnutí pak přezkoumává soud v soudním řízení správním na základě podané žaloby.

25. Dále soud k návrhu žalobce na přerušení řízení uvádí, že povinnost přerušit řízení vzniká soudu podle § 48 s. ř. s. pouze v případech, kdy a) ve věci byl předložen Ústavnímu soudu návrh podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, anebo b) rozhodl, že požádá Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce. Takový povinný důvod v dané věci nebyl. Nebyl zde ani žádný důvod podle § 48 odst. 2 a 3 s. ř. s., a soud jej neshledal ani podle § 48 odst. 2 písm. d) s. ř. s., podle kterého *předseda senátu řízení usnesením může přerušit, jestliže zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá*. Zdejší soud rozhodl ve věci sp. zn. 72 A 32/2016 rozsudkem dne 31. 5. 2017 tak, že žalobu zamítl. O kasační stížnosti oproti tomuto rozsudku nebylo ke dni vydání tohoto rozsudku (tj. 10. 4. 2018) rozhodnuto. Vzhledem ke skutkovému i právnímu stavu a procesní situaci (srov. věci podle spisových značek) soud neshledal důvod k přerušení řízení, protože v obou případech nezákonnost neshledal. V případě úspěšné kasační stížnosti ve věci sp. zn. 72 A 32/2016 (řízení o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu u Nejvyššího správního soudu je vedeno pod sp. zn. 1 As 255/2017) může žalobce svůj úspěch zohlednit v kasačním řízení proti tomuto rozsudku nebo v rámci mimořádných opravných či dozorčích prostředků ve správním řízení.
26. Jako nedůvodnou shledal soud námitku, že jednání o přestupku se konalo nezákonně v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce.
27. Podle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu*.
28. Žalobce udělil plnou moc k zastupování ve správním řízení dne 23. 11. 2016 advokátu Mgr. Markovi Hejdukovi. Podle plné moci se může nechat tento advokát zastupovat jiným advokátem nebo advokátním koncipientem. Jednání dne 24. 11. 2016 se účastnil za žalobce v substituci jmenovaného advokáta jeho advokátní koncipient Mgr. T. P.. Na jednání dne 4. 1. 2017 se nedostavil žalobce, jeho advokát ani žádný zástupce v substituci, ani se nikdo z nich z jednání neomluvil. Na tomto jednání byli vyslechnuti jako svědci dva zasahující policisté.
29. Omluva není doložena v celém správním spise, není o ní zmínka ani v odvolání, je zmíněna okrajově pouze v elektronické zprávě koncipienta Mgr. T. P. ze dne 6. 1. 2017, ve které substitut žádá městský úřad o zaslání protokolu s výslechy svědků. Doslova uvedl: „*Jak jsem již avizoval telefonicky před koncem roku, výslechu jsem se z důvodu zahraniční cesty nemohl zúčastnit*“. Ani k této zprávě není přiložen doklad, osvědčující důvodnost omluvy. Rovněž nikde ve správním spise není záznam o telefonické omluvě, ani žádná jiná písemnost obsahující omluvu.
30. Doklad prokazující nepřítomnost koncipienta v České republice doložil žalobce až k žalobě a navrhl k důkazu. Soud provedl při jednání dne 10. 4. 2018 důkaz letenkou vystavenou na jméno Mgr. T. P. a Mgr. A. K. do Vancouveru. K jednání se žalobce ani žádný jeho zástupce nedostavili, zástupce sebe i žalobce těsně před jednáním omluvil s tím, že se mu nepodařilo zajistit substituci a souhlasil s jednáním v jejich nepřítomnosti pro

případ, že soud neodročí jednání a nevyčká rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1 As 255/2017.

31. Posouzení důležitosti důvodu svěřil zákonodárce správnímu orgánu a jeho správnímu uvážení při výkladu neurčitého právního pojmu *náležitá omluva* a *důležitý důvod* omluvy. Podle § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s. soud správní uvážení nepřezkoumává, pokud správní orgány nepřekročily jeho meze nebo jej nezneužily. V daném případě soud při výkladu uvedených neurčitých právních pojmů nezjistil ani překročení mezí správního uvážení, ani jeho zneužití. Ostatně ani žalobce vůbec nekonkretizuje, jak a čím měly být zneužity či překročeny. Žalobce za dané situace nemohl legitimně očekávat, že přestupek nebude městský úřad dne 4. 1. 2017 projednávat. S ohledem na průběh celého správního řízení u správních orgánů obou stupňů je třeba vykládat uvedené neurčité právní pojmy v kontextu celé situace, včetně zjištěného skutkového stavu, obsahu námitek a jednání obviněných (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, www.nssoud.cz, podle kterého *důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností vyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.* V souzené věci podle soudu žalobce relevantní důležitý důvod omluvy z jednání dne 4. 1. 2017 s ohledem na celý průběh správního řízení neuvedl a především svá tvrzení dostatečně nedoložil. Z letenky se pouze podávaly údaje o přepravě osob mezi dvěma místy, důvod cesty v ní (ani v jiné písemnosti) uveden nebyl.
32. Městský úřad provedl proto správně jednání dne 4. 1. 2017 v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce. Ani později nebyl povinen jednání opakovat, omluva žalobce v podání ze dne 6. 1. 2017 nebyla *náležitá* a *včasná*. Podle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), *podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.* Podání ze dne 6. 1. 2017 koncipient Mgr. T. P. zaslal pouze prostým e-mailem a nijak ho nedoplnil. Městský úřad nebyl tak povinen k němu přihlížet. Zaslání vyžádaných protokolů o výsledích proběhlo v souladu se zásadou dobré správy, vadou nebylo.
33. Nedůvodná je i námitka žalobce, že žalobce trval na zastoupení advokátním koncipientem Mgr. Tomášem Pivodou. Předně je třeba zdůraznit, že plnou moc udělil žalobce advokátu Mgr. Markovi Hejdukovi, a nikoli přímo Mgr. Tomášovi Pivodovi. Advokát se mohl nechat zastoupit jiným advokátem.
34. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97 platí, že *“v případech, kdy zástupce žádá soud, aby již nařízené jednání přeložil na jiný termín, není věcí obecného soudu, pokud uváděné důvody neshledá dostatečně závažnými, aby o svém odmítavém stanovisku k takové žádosti žadatele uvědomoval; i v takovém případě je věcí zástupce, zejména je-li jím advokát, aby se sám a zavčas o osudu své žádosti přesvědčil a stanovisku obecného soudu přizpůsobil režim svého pracovního dne. Časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí (§ 16, 26 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii). Zásad spravedlivého procesu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) z důvodů obdobných těm, jimiž podkládá stěžovatel ústavní stížnost v této věci, se proto nemůže dovolávat ten účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci), který, ač řádně a včas (§ 115 odst. 2 o. s. ř) o jednání obecného soudu (jiného orgánu veřejné moci) uvědoměn, toto jednání zmeškal, a to pro příčiny tkvící v jeho nedostatečné procesní obezřetnosti nebo ten, kdo řádně a včasné uplatnění svých procesních práv zanedbal totéž platí i v případech, spočívá-li nedostatek procesní aktivity či obezřetnosti na straně advokáta, jehož si účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci) zvolil a který za řádný výkon převzatého zastoupení zastoupením podle zákona a pravidel svého povolání odpovídá“.

35. Správní orgán nemá povinnost vyzývat žalobce k doplnění důvodů omluvy. Je v zájmu žalobce nebo jeho zástupce, aby se zajímali o to, zda se nařízené jednání koná či nikoli, správní orgán nemá ani povinnost vyrozumět účastníka řízení o tom, zda jednání proběhne. Za řádný výkon převzatého zastoupení odpovídá advokát. O důvodnosti omluvy byl žalobce v předvolání ze dne 2. 12. 2016 řádně poučen.
36. Neopodstatněná je námitka k vadám v dokazování, protože mezi důkazy byly rozpory. Skutkový stav byl řádně prokázán, rozpory byly nepodstatné.
37. V případě přestupku překročením nejvyšší dovolené rychlosti jízdy je klíčovým důkazem záznam z rychloměru, který je pořízený automaticky, bez zásahu lidského činitele. Jde tedy o objektivní a nezaměnitelný důkaz. Ze záznamu založeného ve správním spise je zjevné, že mezi rychloměrem a vozidlem žalobce nebyla žádná překážka, vozidlo je na fotografii blíže středu snímku, je vidět, že počasí bylo jasné. Podstatné je, že vozidlo nebylo vyfotografováno z kopce či z výšky, ale (přibližně) ze stejné roviny (což dokládá zejména to, že jsou jasné vidět obrysy stínů pod vozidlem). Vozidlo Policie ČR jedoucí po rovné komunikaci za vozidlem žalobce ani v nesprávném úhlu být nemohlo.
38. Pokud by došlo k nesprávnému ustavení vozidla, nežádoucí reflexi nebo byla mezi měřeným vozidlem a rychloměrem překážka, měření by rychloměr vyhodnotil jako technicky nemožné a neprovedl by jej. Zdejšímu soudu je známo z věci vedené pod sp. zn. 76 A 27/2011, že podle odborného vyjádření poskytovatele služeb v oboru bezpečnosti silničního provozu, na které odkazuje, „celý systém měření rychlosti jízdy vozidla je založen na požadavku zajištění toho, aby naměřená hodnota nemohla být zkreslena žádnými vnějšími vlivy. V případě, že došlo ke změření rychlosti, znamená to, že měření nebylo ovlivněno žádnými dalšími vnějšími vlivy a hodnota odpovídá skutečnosti. Měření trvá přibližně 0,333 s. V tomto časovém úseku proběhne několik měření, a pokud některý z výsledků výrazně statisticky vybočuje, je celé měření označeno jako chybné a zobrazí se chybová zpráva. Na základě uvedených údajů lze konstatovat, že naměřená rychlost uvedená ve fotodokumentaci odpovídá skutečné rychlosti vozidla, přičemž obsluha musí vybírat místo měření bez překážek ve výhledu.“
39. Pokud žalobce nesouhlasil s výsledky měření, v takové situaci v souladu s § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, byl oprávněn vyžádat si ověření nebo kalibraci měřidla a vydání osvědčení o výsledku. Takový důkaz by byl relevantním důkazem pro provádění dalšího přezkumu a případného dokazování. Soud poukazuje na to, že měření samotné je svou povahou technický úkon a z toho je nutno

vycházet (v této souvislosti srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 76 A 1/2011-35, a navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2013, č. j. 4 As 17/2012-36, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 27/2010-75, příp. i jiné rozsudky správních soudů, které se týkají měření rychlosti vozidel, alkoholu v dechu či krvi apod., vše dostupné na www.nssoud.cz, nález Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2011, sp. zn. IV. ÚS 868/11).

40. Výsledky policistů byly v případě měření rychlosti pouze doplňujícími důkazy k okolnostem spáchání přestupku. Rozpory v podkladech rozhodnutí, citované žalobcem, nemohou vést k závěru, že vznikly důvodné pochybnosti o skutkovém závěru správních orgánů. Klíčové je to, že ve výpovědi policista D. P. vysvětlil, že v úředním záznamu došlo k pochybení a ve skutečnosti bylo vozidlo řízené žalobcem změřeno za jízdy. Totéž potvrdil ve své výpovědi policista K. J.. Tento rozpor byl výpověďmi odstraněn. Výpovědi policisty K. J. byl odstraněn také rozpor o absenci řidičského oprávnění žalobce. Policista K. J. vysvětlil, že při lustraci na mobilním telefonu při zjištění přestupku se mu absence řidičského oprávnění u žalobce nezobrazila, absenci zjistil až dodatečně. Tato vada v postupu Policie ČR vedoucí k udělení blokové pokuty, která byla následně zrušena v přezkumném řízení, neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ze dne 3. 3. 2017. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 34/2012-35, www.nssoud.cz, ani nedostatky v programovém vybavení, které používaly správní orgány, kterým se nezobrazovala blokáce řidičského průkazu žalobce, nelze považovat za okolnost snižující nebezpečnost jednání v rozhodované věci.
41. Podle § 94a odst. 1, 2 zákona o silničním provozu *držitel řidičského oprávnění pozbývá řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, kterým bylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel nebo kterým bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se držitel řidičského oprávnění zavázal zdržet se řízení motorových vozidel.*
42. Podle § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu *po výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo po upuštění nebo podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, po výkonu trestu nebo po uplynutí zkušební doby podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo po rozhodnutí o upuštění od tohoto přiměřeného omezení, nebo po rozhodnutí o osvědčení nebo neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, nebo poté, kdy se má za to, že v této době došlo k osvědčení, rozhodne o vrácení řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a.*
43. Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že po uplynutí sankce zákazu řízení motorových vozidel je nutné postupovat zákonem stanoveným způsobem – tedy požádat o vrácení řidičského průkazu; oprávnění řídit motorové vozidlo se tedy automaticky neobnovuje. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52, „*takový postup by byl jistě možný, ale zákonodárce zvolil jiný, vůči řidičům administrativně náročnější a přísnější postup, a sice vrácení řidičského oprávnění na žádost ve zvláštním řízení. Je nepochybné, že takový postup vede k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže*

řídít motorové vozidlo, minimálně o dobu trvání procedury vrácení. Ta končí podle ust. § 114 odst. 1 zákona o silničním provozu úkonem správního orgánu spočívajícím ve fyzickém předání řidičského průkazu žadateli na základě pravomocného správního rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění“.

44. Vrácení řidičského průkazu podle § 102 zákona o silničním provozu je výsledkem samostatného řízení, v němž správní orgány rozhodnou o vrácení řidičského průkazu a současně zkoumají, zda je řidič stále způsobilý k tomu, aby byl držitelem příslušného oprávnění. Uvedený postup umožňuje při splnění zákonem předvídaných podmínek zkoumat zdravotní a odbornou způsobilost řidiče (§ 102 odst. 5 zákona o silničním provozu) a zajišťuje dozor nad výkonem zákazu činnosti; jeho výsledkem je vydání rozhodnutí o vrácení řidičského průkazu a následně jeho fyzické vrácení. K řízení podle § 102 a § 114 zákona o silničním provozu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52, uvedl, že „při nedodržení uvedeného postupu odevzdání a vrácení řidičského průkazu brozí, že řidič, který má řidičský průkaz u sebe, ač jej měl ve stanovené lhůtě odevzdat, by mohl řídit motorové vozidlo i bez řidičského oprávnění, přičemž jeho pochybení by nemuselo být, např. při zběžné kontrole policií bez prověření příslušných evidencí, jednoduše zjištělné. Právě tomu má zabránit mechanismus odevzdání a vrácení řidičského průkazu, za jehož dodržení se řidič, který řidičský průkaz odevzdal, po dobu odevzdání žádným takovým průkazem nemůže prokázat“.
45. Žalobce v nyní rozhodované věci neodevzdal řidičský průkaz a po uplynutí sankce zákazu činnosti nepožádal o jeho vrácení, a přesto řídil motorové vozidlo. O vrácení řidičského oprávnění žalobce požádal až v roce 2016, tedy více než tři roky po uplynutí sankce zákazu řídit motorové vozidlo, a řidičský průkaz mu byl vrácen teprve na základě rozhodnutí pro skupinu B a B1 dne 29. 8. 2016. Žalobce tedy více než tři roky řídil motorové vozidlo bez řidičského oprávnění, aniž by správní orgány požádal o vrácení řidičského průkazu, čímž porušil povinnost stanovenou v § 94a a § 102 zákona o silničním provozu. Jednal tedy v rozporu se zákonem a správní orgány nepochybily, pokud z důvodu tohoto jednání zahájily správní řízení a následně rozhodly o spáchaném přestupku. Jednání správních orgánů nelze považovat ani za nepředvídatelné nebo překvapivé.
46. Nejvyšší správní soud dále zkoumal, zda žalobce jednal zaviněně, tedy zda správní orgány prokázaly úmysl či nedbalost. Správní orgány uložily žalobci sankci s tím, že spáchal přestupek v nedbalosti. Soud konstatuje, že se jednalo o nevědomou nedbalost. U této formy zavinění musí být naplněny kumulativně dva znaky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2008, č. j. 1 As 56/2008-66). Prvním z nich je, že pachatel přestupku nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem – mezi stranami není sporu, že v nyní řešené věci je tento znak naplněn. Správní orgány musí prokázat i druhý znak nevědomé nedbalosti, tedy musí zjistit, zda pachatel vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že porušuje zákonem stanovenou povinnost. V rámci naplnění tohoto druhého znaku nevědomé nedbalosti se tedy vychází z možné, nikoli reálné znalosti. Ta se zkoumá na základě objektivních okolností spojených se skutkem a subjektivních dispozic konkrétního pachatele, ale současně i možnosti předvídat způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem.
47. Lze souhlasit s žalobcem, že bylo chybou, že se v systému Policie ČR nezobrazovala blokáce jeho řidičského průkazu. Pochybení Policie ČR, která řešila přestupek žalobce, však nelze považovat za skutečnost, která by jej měla zvýhodňovat. Tím by došlo k

absurdní situaci, že u osoby, která by nepožádala po uplynutí sankce zákazu činnosti o vrácení řidičského průkazu, ale spáchala v mezidobí jiný přestupek, by se předpokládala dobrá víra. Naopak osoba řídící bez řidičského oprávnění, která by jiný přestupek nespáchala a nemohla by se spoléhat na pochybení policejní hlídky, by podle této logiky v dobré víře nebyla. Porušení zákonem stanovených povinností by bylo důvodem pro presumpci dobré víry, s čímž soud nemůže souhlasit.

48. Soud se proto zabýval tím, zda žalobce mohl a měl vědět, že po skončení sankce je povinen požádat o vrácení řidičského průkazu. Žalobci byl uložen v roce 2012 zákaz řízení. Protože byl žalobce držitelem řidičského oprávnění, podstoupil zkoušky, a věděl nebo měl vědět, že není držitelem osvědčení nezbytného k řízení motorových vozidel. Vzhledem k tomu, že žalobce vozidlo řídí pravidelně, nelze jej považovat za osobu, u které by se dala předpokládat zásadní neznalost předpisů zabývajících se povinnostmi řidiče motorového vozidla.
49. V souvislosti s prokázáním nevědomé nedbalosti soud odkazuje na potřebu uvážit, zda žalobce zachoval potřebnou míru opatrnosti. Míra opatrnosti je dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. obdobně Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 183-184). Žalobce však nezachoval potřebnou míru opatrnosti, protože bez racionálního důvodu vyvozoval, že je oprávněn řídit motorové vozidlo bez řidičského průkazu. Žalobce proto jednal zaviněně ve formě nevědomé nedbalosti.
50. Jak vyslovil Ústavní soud v usnesení ze dne 16. 5. 2002, sp. zn. I. ÚS 699/2000: „*Ústavní soud usuzuje, že stěžovatelovo tvrzení, že jednal v dobré víře a že mu nebylo prokázáno zavinění, nelze zakládat (odvozovat) na neznalosti právní úpravy. Zde platí tradiční zásada "neznalost zákona neomlouvá" ("ignorantia legis non excusat"). Ta je zajisté v právním státě nemyslitelná bez řádného vyhlášení normativního aktu stanoveným způsobem, tj. způsobem, jenž mimo jiné každému umožňuje se s tímto normativním aktem seznámit (srov. Veverka, Vl. - Boguszak, J. - Čapek, J.: Základy teorie práva a právní filozofie, Codex, Praha 1996, str. 24, 32)*“. Žalobce měl znát své povinnosti, a pokud tomu tak nebylo, mohl se v případě pochybností obrátit na správní orgán.
51. Protože další formální znaky přestupku nejsou mezi účastníky řízení sporné, je z výše uvedeného zcela zřejmé, že žalobce svým zaviněným a protiprávním jednáním naplnil formální znaky skutkové podstaty přestupku.
52. Soud tedy shledal, že žalobce svým jednáním naplnil formální znaky přestupku, a proto se dále zabýval pro úplnost materiální stránkou přestupku. Společenská nebezpečnost jednání – tedy materiální stránka přestupku – by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání zásadním způsobem snižovaly. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52, vyslovil: „*Domníval-li se stěžovatel, že nesplní-li rozhodnutím stanovenou povinnost odevzdat řidičský průkaz, může po uplynutí doby zákazu činnosti bez dalšího řídit, jednal natolik nezodpovědně, že u něho nelze mít materiální znak přestupku za vymizelý. Ani skutečnost, že po uplynutí doby zákazu činnosti řídil více než tři roky bez nehody či přestupku, nebezpečnost jeho jednání nesnižuje natolik, aby z materiálního hlediska již nešlo o přestupek*“. Uvedený právní názor lze použít i na posuzovaný případ. Soud po posouzení jednání žalobce a všech skutkových zjištění neshledal zvláštní okolnosti případu, které snižovaly nebezpečnost jednání. Ani nedostatky v programovém vybavení, které používaly správní orgány, kterým se

nezobrazovala blokáce řídicího průkazu žalobce, nelze považovat za okolnost snižující nebezpečnost jednání v nyní rozhodované věci. Soud uzavřel, že jednání žalobce naplnilo i materiální stránku přestupku.

53. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
54. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení.

Olomouc 10. dubna 2018

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně